

Atruna: Šis ir sākotnēji angļu valodā publicētā dokumenta darba tulkojums. Oriģināldokuments ir pieejams ECHA tīmekļa vietnē.

ECHA/PR/11/26

ECHA atjaunina kandidātvielu sarakstu, papildinot to ar divdesmit īpaši bīstamām vielām

Uzņēmumiem, kas importē šīs vielas vai izstrādājumus, kas satur šīs vielas, jāpārlicinās par saviem potenciālajiem pienākumiem, kas izriet no to iekļaušanas sarakstā.

Helsinkos, 2011. gada 19. decembrī - *ECHA* ir pievienojusi divdesmit vielas kandidātvielu sarakstam, kurā tagad iekļautas septiņdesmit trīs vielas. No šīm tikko pievienotajām vielām divpadsmit ir iekļautas kandidātvielu sarakstā saskaņā ar Dalībvalstu komitejas vienbalsīgu vienošanos, bet vēl astoņas vielas, par kurām sabiedriskās apspriešanās laikā netika saņemti komentāri, kas apstrīdētu to noteikšanu par *SVHC* vielām, ir uzreiz iekļautas kandidātvielu sarakstā. Deviņpadsmit *SVHC* vielas ir kancerogēnas un/ vai toksiskas reproduktīvajai funkcijai. Turklāt, pirmo reizi endokrīnās sistēmas darbību traucējošu īpašību dēļ kā *SVHC* viela noteikta viela 4-tert-oktilfenols, kas izraisa līdzvērtīgas bažas sakarā ar tās iespējamo nopietno ietekmi uz apkārtējo vidi.

Kandidātvielu saraksts, kurā iekļautas vielas, ko *ECHA* pievienojusi šim sarakstam, ir pieejams *ECHA* tīmekļa vietnē. Kā tas paredzēts *REACH* regulā, tiks ievērota īpaša procedūra, lai izlemtu, vai šīs vielas jāiekļauj arī licencēšanas sarakstā (*REACH* regulas XIV pielikums).

Uzņēmumiem var būt juridiski pienākumi, ko nosaka vielu iekļaušana kandidātvielu sarakstā un kas var attiekties uz pašām sarakstā iekļautajām vielām, to iekļaušanu maisījumos vai izstrādājumos.

Izstrādājumu ražotājiem un importētājiem, skaitot no šodienas, ir seši mēneši, lai līdz 2012. gada 19. jūnijam paziņotu *ECHA*, vai uz tiem attiecas abi nosacījumi: (i) vielas izstrādājumos kopējais daudzums pārsniedz vienu tonnu vienam izgatavotajam vai importētājam gadā, un (ii) viela atrodas šajos izstrādājumos koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 masas %. Pastāv paziņošanas pienākuma izņēmumi, ja viela jau reģistrēta lietošanai vai var izslēgt tās iedarbību.

Informācija par paziņošanu par vielām izstrādājumos un saistītie informācijas iesniegšanas rīki, kā arī rokasgrāmata ar norādījumiem, kā izveidot un iesniegt paziņojuma dokumentāciju, ir pieejama *ECHA* tīmekļa vietnē.

Papildu informācija:

Licencēšanas kandidātvielu saraksts

<http://echa.europa.eu/web/guest/candidate-list-table>

Pienākumu, kas izriet no vielas iekļaušanas kandidātvielu sarakstā, kopsavilkums

<http://echa.europa.eu/candidate-list-obligations>

Licencēšanas procesa pārskats

<http://echa.europa.eu/regulations/reach/authorisation>

Tīmekļa vietnes par paziņojumu par vielām izstrādājumos

<http://echa.europa.eu/regulations/reach/candidate-list-substances-in-articles/notification-of-substances-in-articles>

Datu iesniegšanas rokasgrāmata par vielām izstrādājumos

http://echa.europa.eu/documents/10162/17248/dsm_20_v1-0_en.pdf

Tiešsaistes seminārs par paziņojumu par vielām izstrādājumos

<http://echa.europa.eu/support/training-material/webinars>

Vielas, kas iekļautas licencēšanas kandidātvielu sarakstā, to SVHC īpašības un galvenie lietošanas veidi saskaņā ar informāciju, kas sniegta XV pielikuma dokumentācijā un ko sniegušas ieinteresētās personas sabiedriskās apspriešanas par to atzīšanu par SVHC vielām laikā

Vielas nosaukums	EC numurs	CAS numurs	SVHC īpašība	Galvenie lietošanas veidi
Svina stīfnāts	239-290-0	15245-44-0	Art. 57 (c), toksisks reproduktīvajai funkcijai	Svina stīfnātu lieto galvenokārt maza kalibra un šauteņu munīcijas kapsulām. Citi izplatīti lietošanas veidi ir pirotehnikas munīcijai, pulvera darbības ierīcēs un detonatoros lietošanai civilām vajadzībām.
Svina diazīds, svina azīds	236-542-1	13424-46-9	Art. 57 (c), toksisks reproduktīvajai funkcijai	Svina diazīdu lieto galvenokārt kā darbības ierosinātāju vai pastiprinātāju detonatoros lietošanai gan civilām, gan militārām vajadzībām un kā darbības ierosinātāju pirotehnikas ierīcēs.
Svina dipikrāts	229-335-2	6477-64-1	Art. 57 (c), toksisks reproduktīvajai funkcijai	<i>ECHA</i> nav iesniegta neviens reģistrācijas pieteikums par svina dipikrātu. Šī viela līdzīgi svina diazīdam un svina stīfnātam ir sprāgstviela. To var lietot nelielā daudzumā detonatora maisījumos kopā ar diviem pārējiem norādītajiem svina savienojumiem.
Fenofaleīns	201-004-7	77-09-8	Art. 57 (a), kancerogēns	Fenofaleīnu lieto galvenokārt kā laboratorijas materiālu (pH indikatora šķīdumi). Nenožīmīga lietošana farmaceutiskos preparātos un atsevišķiem īpašiem lietošanas veidiem (piemēram, pH-indikatora papīrs, izdziestošās tintes).
2,2'-Dihlor-4,,4'-metilēndianilīns	202-918-9	101-14-4	Art. 57 (a), kancerogēns	2,2'-Dihlor-4,,4'-metilēndianilīnu lieto galvenokārt kā žāvēšanas līdzekli sveķiem un polimēru izstrādājumu ražošanā, kā arī citu vielu ražošanai. Šo vielu var lietot arī būvniecībā un mākslā.

Vielas, kas iekļautas licencēšanas kandidātu sarakstā, to SVHC īpašības un galvenie lietošanas veidi saskaņā ar informāciju, kas sniegta XV pielikuma dokumentācijā un ko sniegušas ieinteresētās personas sabiedriskās apspriešanas par to atzīšanu par SVHC vielām laikā

Vielas nosaukums	EC numurs	CAS numurs	SVHC īpašība	Galvenie lietošanas veidi
N,N-dimetilacetamīds	204-826-4	127-19-5	Art. 57 (c), toksisks reproduktīvajai funkcijai	N,N-dimetilacetamīdu lieto kā šķīdinātāju galvenokārt dažādu vielu ražošanā un šķiedru apģērbam un citiem lietošanas veidiem ražošanā. To lieto arī kā reaģentu un izstrādājumos, piemēram, rūpnieciskajos pārklājumos, izolācijas papīrā, poliamīda plēvēs, krāsu stripos un tintes izņēmējos.
Trīsvērtīgā svina diarsenāts	222-979-5	3687-31-8	Art. 57 (a) & (c), kancerogēns un toksisks reproduktīvajai funkcijai	Trīsvērtīgā svina diarsenāts atrodas saliktās izejvielās vara, svina un virknes dārgmetālu ražošanai. Izejvielās atrodošais trīsvērtīgā svina diarsenāts metalurģiskās apstrādes procesā tiek pārveidots par kalcija arsenātu un divvērtīgā arsēna trioksīdu. Lai gan šķiet, ka lielāko daļu kalcija arsenāta utilizē kā atkritumus, divvērtīgā arsēna trioksīdu lieto tālāk procesā.
Kalcija arsenāts	231-904-5	7778-44-1	Art. 57 (a), kancerogēns	Kalcija arsenāts atrodas saliktās izejvielās (kas pašas par sevi ir metalurģisko procesu blakusprodukti), ko lieto galvenokārt vara un svina liešanai. Šo vielu lieto, lai izdalītu niķeli no sakausētā metāla un ražotu diarsēna trioksīdu. Taču šķiet, ka lielāko daļu šīs vielas utilizē kā atkritumus.
Arsēnskābe	231-901-9	7778-39-4	Art. 57 (a), kancerogēns	Arsēnskābi lieto galvenokārt, lai likvidētu gāzes burbuļus keramiskā stikla sakausējumā (attīrīšanas līdzeklis) un laminētu iespaidshēmu ražošanā. Mazākā mērā šo vielu lieto arī pusvadītāju ražošanā un kā laboratorijas vielu.

Vielas, kas iekļautas licencēšanas kandidātvielu sarakstā, to SVHC īpašības un galvenie lietošanas veidi saskaņā ar informāciju, kas sniegta XV pielikuma dokumentācijā un ko sniegušas ieinteresētās personas sabiedriskās apspriešanas par to atzīšanu par SVHC vielām laikā

Vielas nosaukums	EC numurs	CAS numurs	SVHC īpašība	Galvenie lietošanas veidi
Bis(2-metoksietil) ēteris	203-924-4	111-96-6	Art. 57 (c), toksisks reproduktīvajai funkcijai	Bis(2-metoksietil) ēteri lieto galvenokārt kā reakcijas šķīdinātāju vai procesa ķīmikāliju plašā pielietojumu spektrā. To lieto arī kā šķīdinātāju akumulatoru elektrolītos un, iespējams, citos izstrādājumos, piemēram, blīvēšanas līdzekļos, līmvielās, degvielās un auto apkopes izstrādājumos.
1,2-Dihloretāns	203-458-1	107-06-2	Art. 57 (a), kancerogēns	1,2-Dihloroetānu lieto galvenokārt citu vielu ražošanai. Nenožīmīga lietošana kā šķīdinātāju ķīmiskajā un farmaceitiskajā rūpniecībā, kā arī laboratorijās. .
4-(1,1,3,3-Tetrametilbutil)fenols; 4-tert-oktilfenols	205-426-2	140-66-9	Art. 57 (f), līdzvērtīgs bažu līmenis ar iespējamu nopietnu ietekmi uz apkārtējo vidi	4-(1,1,3,3-Tetrametilbutil)fenolu lieto galvenokārt polimēra preparātu un etoksilāta virsmas aktīvo vielu ražošanā. To lieto arī kā sastāvdaļu līmvielās, pārklājumos tintēs un gumijas izstrādājumos.
2-Metoksianilīns; o-anizidīns	201-963-1	90-04-0	Art. 57 (a), kancerogēns	2-Metoksianilīnu lieto galvenokārt krāsu tetovēšanai un papīra krāsošanai, polimēru un alumīnija folijas ražošanā.
Bis(2-metoksietil) ftalāts	204-212-6	117-82-8	Art. 57 (c), toksisks reproduktīvajai funkcijai	<i>ECHA</i> nav iesniegts neviens reģistrācijas pieteikums par bis(2-metoksietil) ftalātu. Tāpēc šķiet, ka ES šo vielu neražo un neimportē daudzumos, kas pārsniedz 1 tonnu gadā. Agrāk galvenais lietošanas veids bija kā plastifikators polimērmateriālos un krāsās, lakās, tostarp tipogrāfijas krāsās.

Vielas, kas iekļautas licencēšanas kandidātvielu sarakstā, to SVHC īpašības un galvenie lietošanas veidi saskaņā ar informāciju, kas sniegta XV pielikuma dokumentācijā un ko sniegušas ieinteresētās personas sabiedriskās apspriešanas par to atzīšanu par SVHC vielām laikā

Vielas nosaukums	EC numurs	CAS numurs	SVHC īpašība	Galvenie lietošanas veidi
Formaldehīds, oligomēriskas reakcijas produkti ar anilīnu (tehniskais MDA)	500-036-1	25214-70-4	Art. 57 (a), kancerogēns	Tehnisko MDA lieto galvenokārt citu vielu ražošanai. Nenožīmīga lietošana jonu apmaiņai sveķos atomelektrostacijās, kā cietinātāju epoksīda sveķiem, piemēram, ruļļu, cauruļu un formu ražošanai, kā arī līmvielām.
Cirkonija alumīnija silikāta ugunsizturīgas keramiskās šķiedras ir šķiedras, uz kurām attiecas numurs 650-017-00-8 Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu VI pielikuma, 3. daļas 3.1. tabulā, un kas atbilst trim šādiem nosacījumiem: a) alumīnija un silīcija oksīdi ir galvenie komponenti (šķiedrās) ar dažādām koncentrācijām b) šķiedrām pret garumu svērtais ģeometriskais vidējais diametrs ir mazāks par divām standarta ģeometriskajām kļūdām 6 mikrometri vai mazāk (μm). c) sārmu oksīda un sārmu zemes oksīdu ($\text{Na}_2\text{O}+\text{K}_2\text{O}+\text{CaO}+\text{MgO}+\text{BaO}$) saturs mazāks par vai vienāds ar 18 masas %	-	-	Art. 57 (a), kancerogēns	Ugunsizturīgas keramiskās šķiedras lieto augstas temperatūras izolācijai, gandrīz tikai rūpnieciskām vajadzībām (rūpniecisko krāšņu un iekārtu, iekārtu automašīnu un aviācijas/ kosmonautikas nozarei izolācijai) un ugunsdrošībai (ēkās un rūpniecisko procesu iekārtās).

Vielas, kas iekļautas licencēšanas kandidātvielu sarakstā, to SVHC īpašības un galvenie lietošanas veidi saskaņā ar informāciju, kas sniegta XV pielikuma dokumentācijā un ko sniegušas ieinteresētās personas sabiedriskās apspriešanas par to atzīšanu par SVHC vielām laikā

Vielas nosaukums	EC numurs	CAS numurs	SVHC īpašība	Galvenie lietošanas veidi
<p>Alumīnija silikāta ugunsizturīgas keramiskās šķiedras ir šķiedras, uz kurām attiecas numurs 650-017-00-8 Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu VI pielikuma, 3. daļas 3.1. tabulā, un kas atbilst trim šādiem nosacījumiem:</p> <p>a) alumīnija un silīcija oksīdi ir galvenie komponenti (šķiedrās) ar dažādām koncentrācijām b) šķiedrām pret garumu svērtais ģeometriskais vidējais diametrs ir mazāks par divām standarta ģeometriskajām kļūdām 6 mikrometri vai mazāk (μm) c) sārmu oksīda un sārmu zemes oksīdu ($\text{Na}_2\text{O}+\text{K}_2\text{O}+\text{CaO}+\text{MgO}+\text{BaO}$) saturs mazāks par vai vienāds ar masas 18 %</p>	-	-	Art. 57 (a), kancerogēns	Ugunsizturīgas keramiskās šķiedras lieto augstas temperatūras izolācijai, gandrīz tikai rūpnieciskām vajadzībām (rūpniecisko krāšņu un iekārtu, iekārtu automašīnu un aviācijas/ kosmonautikas nozarei izolācijai) un ugunsdrošībai (ēkās un rūpniecisko procesu iekārtās).
Pentacinka hromāta oktahidroksīds	256-418-0	49663-84-5	Art. 57 (a), kancerogēns	Pentacinka hromāta oktahidroksīdu lieto galvenokārt pārklājumos transporta līdzekļu pārklājumu un aeronautikas/ kosmosa nozarēs.

Vielas, kas iekļautas licencēšanas kandidātvielu sarakstā, to SVHC īpašības un galvenie lietošanas veidi saskaņā ar informāciju, kas sniegta XV pielikuma dokumentācijā un ko sniegušas ieinteresētās personas sabiedriskās apspriešanas par to atzīšanu par SVHC vielām laikā

Kālija hidroksioktaoksodicinkāta dihromāts	234-329-8	11103-86-9	Art. 57 (a), kancerogēns	Kālija hidroksioktaoksodicinkāta dihromātu lieto galvenokārt pārklājumos aeronautikas/ kosmosa, tērauda un alumīnija spoles pārklājumu un transporta līdzekļu pārklājumu nozarēs.
Trīsvērtīgā hroma hromāts	246-356-2	24613-89-6	Art. 57 (a), kancerogēns	Trīsvērtīgā hroma hromātu lieto galvenokārt maisījumos metāla virsmas apstrādei aeronautikas/ kosmosa un tērauda un alumīnija pārklājumu nozarēs.